

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de ARTĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ 2021-2024
1.6. Programul de studii	Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	STUDIUL DESENULUI PENTRU ICONOGRAFIE (IV)			2.2. Cod disciplină	ARS 210
2.3. Titularul activității de curs	Conferențiar univ dr. habil. Gabriela ȘTEFĂNIȚĂ				
2.4. Titularul activității de seminar	Conferențiar univ dr. habil. Gabriela ȘTEFĂNIȚĂ				
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare	E
2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)					O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					7
• Tutoriat					11
• Examinări					2
• Alte activități (studiu după obiecte și model viu)					12
Total ore activități individuale					47

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Atelier dotat cu șevalete, mese pentru desen, planșe, model gips,
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Aterlier dotat cu șevalete, mese pentru desen

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Decodificarea realității obiective și transpunerea ei în limbaj specific C2. Sintetizarea formelor naturale în forme structurale, geometrice C3. Identificarea principiilor și structurilor compoziției statice și dinamice în analiza unor compoziții variate C4. Construirea în spațiul plastic a diferitelor elemente de reprezentat, cu respectarea specificului artei bizantine C5. Dezvoltarea capacității de observare și de înțelegere a structurii corpului uman C6. Redarea în mod corect a construcției unor forme anatomice și a corpului uman în ansamblu
Competențe transversale	CT1. Dezvoltarea capacității de autoevaluare și evaluare artistică CT2. Dobândirea unor abilități de lucru interactiv

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Transmiterea noțiunilor teoretice și realizarea aplicațiilor practice specifice domeniului desenului, dezvoltarea aptitudinilor artistice de vizualizare prin conștientizarea, asimilarea și reprezentarea principiilor grafice, constructive și valorice din cadrul modelelor din temele propuse
7.2 Obiectivele specifice	- Disciplina reprezintă un segment de sinteză în cultura plastică a studentului. Prin studiul desenului pentru iconografie se urmărește formarea unor aptitudini prin care studentul să poată ajunge la stadiul exprimării directe a mesajului plastic, prin mijloace specifice, laice și canonic-religioase - Tematica permite adaptarea desenului compozițional la specificul bizantin al icoanei și artei murale. Contrastul și armonia liniei în desenul grafic și în desenul monumental, corelate caracteristicilor artei bizantine

8. Conținuturi

8.1. CURS	Metode de predare	Observații
1- 2. Portret compozițional, studiu detaliat și transpunerea lui în manieră bizantină - Utilizarea diferitelor asocieri de elemente ale limbajului plastic, pentru o redare cât mai expresivă a unor arhitecturi plastice de forme naturale și elemente de anatomie artistică - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimare	3 ore fizice
3- 4- 5. Expresivitatea figurii umane- studiu comparativ după model și imagine bizantină - exerciții plastice de interpretare a naturii în partametrii de reprezentare canonică bizantină - studiu figură întreagă și transpunerea ei în manieră bizantină - studii valorice după detalii și ansamblu- chip uman - studiul după mulaj de gips, schițe de observație, copii și replici creative după imagini religioase - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimare. Studiu de observație după model viu	3 ore fizice

6- 7- 8. Expresivitatea figurii umane- studii ale gesticii figurale și a modalităților de reprezentare canonică - studii de reprezentare a gestului, frecvent utilizate în arta bizantină - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimate	3 ore fizice
9- 10- 11. Realizarea după model și din imaginație a unor portrete de sfinți respectând specificul reprezentării gestului și vârstei în arta bizantină - interpretarea realității în stil bizantin - studii de reprezentare a gestului , frecvent utilizate în arta bizantină - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimate. Studiu de observație după model viu	3 ore fizice
12- 13- 14. Compunerea diferitelor scene biblice pe bază de model sau din memorie și imaginație- crochiuri, schițe în diferite tehnici ale desenului - structuri compoziționale în arta bizantină - exerciții plastice de interpretare a naturii în parametrii de reprezentare canonică bizantină - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
8.2. SEMINAR		
1- 2. Studiu de draperie și interpretare în manieră bizantină Construcție, compoziție, scara proporțiilor, raportul voumetric	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Studiu de observație după model	2 ore fizice
3- 4. Studiu elemente arhitecturale. Crochiuri, schițe de interpretare a naturii în parametrii de reprezentare canonică bizantină	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimate. Studiu de observație după model gips și model viu	2 ore fizice
5- 6- 7. Interpretarea unui portret în manieră bizantină, studiu comparativ după model viu și imagine bizantină Linia și pata, elemente de limbaj plastic în studiul figurii umane, raporturi și proporții, trăsături particulare ale modelului	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimate. Studiu de observație după model viu	3 ore fizice
8- 9- 10. Portret compozițional, studiu detaliat și transpunerea lui în manieră bizantină Linia și pata, elemente de limbaj plastic în studiul figurii umane, raporturi și proporții, trăsături particulare ale modelului	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimate. Studiu de observație după model viu	2 ore fizice
11- 12- 13. Studiu figură întreagă și transpunerea ei în manieră bizantină Crochiuri, schițe de interpretare, exerciții plastice de interpretare a naturii în parametrii de reprezentare canonică bizantină Noțiuni de anatomie, generalități, scheletul, articulații, musculatură, proporțiile corpului omnesc.	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimate. Studiu de observație după model viu	3 ore fizice
14. Teme de desen din memorie- transformarea realității în imagine plastică în compoziții proprii, originale	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate	2 ore fizice

8.3. Bibliografie

- ✓ AILINCĂI, Cornel, Gramatica formelor vizuale, Ed, Paralela 45, Pitești 2000
- ✓ AILINCĂI, Cornel, Introducere în gramatica limbajului vizual, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1982
- ✓ ARNHEIM, Rudolf, Forța centrului vizual, Ed. Polirom, București, 2012
- ✓ ARNHEIM, Rudolf, Arta și percepția vizuală, Ed. Meridiane, București, 1979
- ✓ ACHIȚEI, Gheorghe, Frumosul dincolo de artă, Ed. Meridiane, București 1988
- ✓ BARNEA, Ion, Arta creștină în România, vol. I (secolele III-IV), vol. II (VII-XIII), Ed. Meridiane, București, 1979 și 1981
- ✓ BARTOȘ, Jenő, Tehnici artistice murale. Tehnologii de transpunere, note de curs, Ed. Polirom, Iași, 2003
- ✓ BRION, Marcel, Arta abstractă, Ed. Meridiane, București, 1972
- ✓ CONSTANTIN, Paul, Culoare, artă, ambient, Ed. Meridiane, București, 1979
- ✓ DEMETRESCU, Camilian, Culoarea suflet și retină, Ed. Meridiane, București, 1966
- ✓ DUMITRESCU, Zamfir, Ars Perspectivae, Ed. Nemira, București, 2002
- ✓ DUMITRESCU, Horia, Elemente de anatomie umană, Ed. Fundațiilor, București, 1938
- ✓ DUMITRESCU, Zamfir, Leonardo, Structuri geometrico – plastice, Ed. Meridiane, București, 1988
- ✓ DUMITRESCU, Sorin, Noi și icoana, Ed. Fundația Anastasia, București, 2010
- ✓ DA VINCI, Leonardo, Tratat despre pictură, Ed. Meridiane, București, 1971
- ✓ DIONISIE din Furna, Erminia picturii bizantine, Ed. Sofia, București, 2000
- ✓ DEMETRESCU, Camilian, Culoarea - Suflet și retină, Ed. Meridiane, București, 1966
- ✓ EGON, Sendler, Icoana, imaginea nevăzutului. Elemente de teologie, estetică, tehnică, Ed. Sofia, București 2005
- ✓ ECO, Umberto, Arta și frumosul în estetica medievală, Ed. RAO, București, 1999
- ✓ ECO, Umberto (coordonator), Istoria frumuseții, Ed. RAO, București, 2006
- ✓ ECO, Umberto (coordonator), Istoria urâtului, Ed. RAO, București, 2007
- ✓ EUDOGHINIV, Paul, Arta icoanei, o teologie a frumuseții, Ed. Meridiane, București, 1993
- ✓ FOCILLON, Henri, Viața formelor, Ed. Meridiane, București, 1977
- ✓ FOCILLON, Henry, Viața formelor și elogiul mâinii, Ediția a II-a, Ed. Meridiane, București, 1995
- ✓ GHÎȚESCU, Gheorghe, Anatomia Artistică, Ed. Polirom, Iași, 2011
- ✓ GHÎȚESCU, Gheorghe, Antropologie artistică, vol. II, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1981
- ✓ HAVEL, Marc, Tehnica tabloului, Ed. Meridiane, București, 1988
- ✓ HOFMANN, Werner, Fundamentele artei moderne, Ed. Meridiane, București, 1977
- ✓ HUYGHE, René, Puterea imaginii, Ed. Meridiane, București, 1971
- ✓ HEINRICH, Lutzeler, Drumuri spre artă, vol. I și II, Ed. Meridiane, București, 1986
- ✓ KANDINSKI, Wassily, Spiritualul în artă, Ed. Meridiane, București, 1994
- ✓ KORDIS, Georgis, Ritmul în pictura bizantină, Ed. Bizantină, București, 2008
- ✓ LĂZĂRESCU, Liviu, Culoarea în artă, Ed. Polirom, Iași, 2009
- ✓ LĂZĂRESCU, Liviu, Pictura în ulei, Ed. Sigma Plus, Deva, 1996
- ✓ LHOTÉ, André, Tratat despre peisaj și figură, Ed. Meridiane, București, 1969
- ✓ LARCHET, Jean- Claude, Iconarul și artistul, Ed. Sofia, București, 2012
- ✓ LOSSKY, Vladimir, Călăuziri în lumea icoanei, Ed. Sofia, București, 2003
- ✓ MARTIN, Heidegger, Originea operei de artă, Ed. Humanitas, București, 1995
- ✓ MUNRO, Thomas, Arta și relațiile dintre ele, vol. I și II, Ed. Meridiane, București, 1981
- ✓ MONAHIA, Iuliana, Truda iconarului, Ed. Sofia, București, 2010
- ✓ NICOLAI, Hartman, Estetica, Ed. Univers, București, 1974
- ✓ NATHAN, Knobler, Dialogul vizual, vol. I și II, Ed. Meridiane, București, 1983
- ✓ NICOLESCU, Corina, Moștenirea artei bizantine în România, Ed. Meridiane, București, 1971
- ✓ QUENOT, Michel, Învieirea și icoana, Ed. Christiana, București, 1999
- ✓ RADIAN, H. R., Cartea proporțiilor, Ed. Meridiane, București, 1981
- ✓ RAFAIL, Gusev, Karelin, Îndrumar iconografic, vol. I, Ed. Sofia, București, 2010
- ✓ USPENSKY, Leonid, și LOSKI, Vladimir, Călăuziri în lumea icoanei, Ed. Sofia, București, 2003
- ✓ USPENSKY, Leonid, Iconostasul, Ed. Anastasia, București, 1994

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este o radiografie analitică a realităților istorice, culturale și politice care marchează fundamental devenirea umană în spectrul religios creștin realizând premisele unor dezbateri inter și intrareligioase.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	50%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	40%
		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%
10.6 Standard minim de performanță: Pentru nota 5 (cinci): studentul cunoaște și execută elementele de bază ale compoziției iconografice.			

Data completării 20.09.2024	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar 
Data avizării în departament 21.09.2024	Semnătura director de departament 	